

**שובל – חברה לניהול
קופת גמל מפעלית
בע"מ**

**דוחות כספיים לשנת
2009**

שובל - חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

דוחות כספיים לשנת 2009

תוכן העניינים

עמודים

2- 11	דוח על עסקי התאגיד
12- 30	דוח הדירקטוריון
31	דוח רואה החשבון המבקר
32- 33	הצהרות דוחות כספיים :
34	מאזנים
35	דוחות רווח והפסד
36- 39	ביאורים לדוחות הכספיים

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

סכומים מדווחים

1. פעילות התאגיד

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (להלן "החברה"), עוסקת בניהול שובל-קופת גמל ענפית (להלן "הקופה") בנאמנות. הקופה הוקמה ביום 11 בפברואר 1996 במסגרת הסכמי שכר בסקטור הציבורי להכללת רכיבים לפנסיה. עד ליום 31 במאי 2008 הקופה פעלה כתאגיד. החל מתאריך זה מנוהלת הקופה על ידי החברה.

לחברה אין הון עצמי ופעילותה היחידה הינה ניהול הקופה.

עמיתי הקופה הם חברים בחברה, ועל-פי חוק החברות התשנ"ט – 1999, הם נחשבים כבעלי מניות ללא ערך נקוב. מספר החברים בחברה אינו מוגבל. בנוסף, הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים היא בעלת מניות בחברה, כמתואר בתרשים בפרק 2 להלן.

שרותי התפעול ניתנים לחברה על ידי בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן – "בנק יהב" או "הבנק"). תפקיד הבנק הוא לנהל את חשבונות החברה והקופה ואת חשבונות העמיתים לפי תקנון החברה, הוראות החברה, הדירקטוריון והוועדות שלו ובכפוף להוראות כל דין. לגבי הטיפול בהשקעות ראה להלן, פרק "מבנה ניהול ההשקעות".

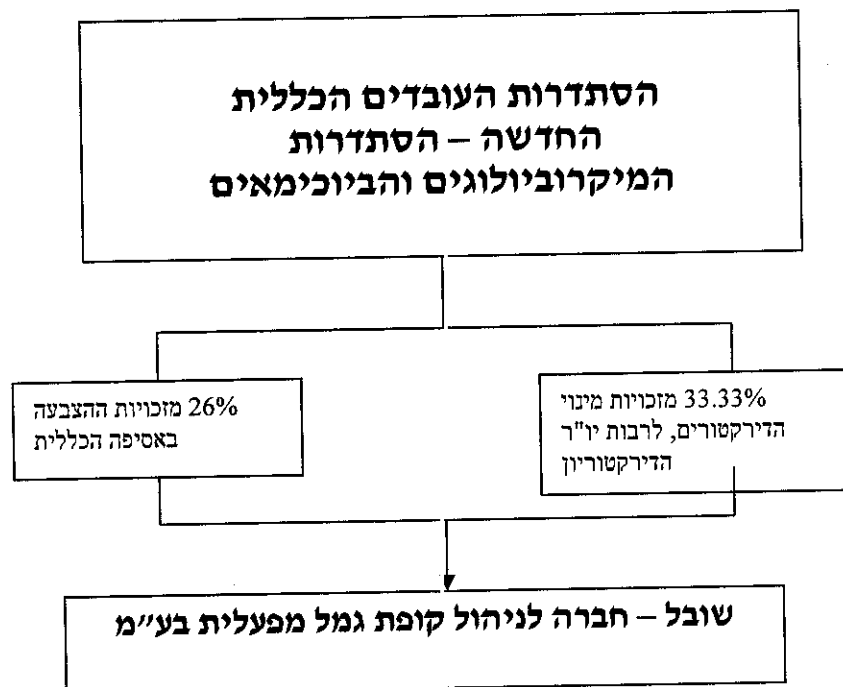
להלן הצדדים הקשורים לחברה:

- כל הדירקטורים וכן כל החברות בהן מחזיק מי מהדירקטורים (ככל שקיימות כאלה) 25% מהון המניות או יותר.
- ההסתדרות הכללית החדשה והחברות המוחזקות על ידה בשיעור של 25% ומעלה.
- קבוצת המשקיעים (כמוגדר בתקנה 41 לתקנות מס הכנסה) של מנורה מבטחים, המנהלת את תיק ההשקעות של הקופה.
- הקופה המנוהלת על ידי החברה.

החברה מנהלת במסגרת הקופה מסלול השקעה כללי. סך נכסי הקופה, נטו (זכויות עמיתים) ליום המאזן עמד על 126,903 אלפי ₪.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

2. תרשים מבנה אחזקות העיקריות

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

3. מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה (באלפי ₪)

<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>נתון כספי</u>
626	719	962	הוצאות דמי ניהול (1)
125,746	106,272	126,903	סך היקף המאזן (2)
(14,196)	(5,868)	(1,531)	סך הפקדות, משיכות והעברות - צבירה נטו חיובית (שלילית) (3)
7.93%	(10.62%)	22.22%	תשואה נומינלית ברוטו – מסלול כללי

הסברים להתפתחויות בנתונים שלעיל:

- (1) ההוצאות גדלו בסעיפים שונים ובעיקר בגלל התייקרות הביטוח ותשלום לביקורת מיוחדת מטעם אגף שוק ההון.
- (2) יתרה ליום 31 בדצמבר בשנה המדווחת. הגידול בשנת 2009 נובע מרווחי הקופה מהשקעותיה.
- (3) השינוי בין שנת 2009 ובין השנה הקודמת נובע בעיקר מירידה במשיכות ובהעברות מהקופה.

4. סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

החברה כפופה לחוקי קופות גמל, לתקנות מס הכנסה ולהוראות הממונה על אגף שוק ההון. ראה פירוט בסעיף 14 להלן.

החברה חשופה גם להשפעות נוספות, כגון: מצב שוקי ההון בארץ ובח"ל, תחרות בין גופים דומים במשק, הכוללת גם פעולות שיווק אגרסיביות מצד בתי ההשקעות המנהלים קופות גמל.

שונות

ראה בדוח הדירקטוריון בפרק "ההתפתחויות הכלכליות במשק והשפעתן על מדיניות ההשקעות של הקופה" התייחסות להשפעת מצב המשק על פעילות הקופה.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

5. מידע כללי על תחום הפעילות

החברה עוסקת על פי תקנונה בניהול הקופה. מידע נוסף ראה בפרקים 1 ו-2 לעיל.

הקופה היא קופת גמל ענפית המיועדת לעמיתים עובדים שהארגון היציג שלהם הינו הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים. הקופה הינה קופת גמל לא משלמת לקצבה על כספים שהופקדו בה בשל שנת המס 2008 ואילך, וכקופת גמל לתגמולים על כספים שהופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008. בקופה מתנהלים חשבונות לעמיתים שכירים ולעמיתים עצמאיים.

הקופה מקבלת מדי חודש הפקדות ממעסיקים ומעובדיהם. סכומי ההפקדות נגזרים ממשכורתו של העמית על פי התנאים והסכמי העבודה עם המעביד. החברה מנהלת את כספי העמיתים ומשקיעה אותם, בכפוף להוראות הדין ולהנחיות הדירקטוריון. כל נכסי הקופה מנוהלים בתיק השקעות אחד, ללא מסלולים. הקופה מחזירה לעמית את כספו (או מעבירה לקופה אחרת) בתוספת הרווחים שנצברו, לפי דרישת העמית ובכפוף להוראות הדין.

שיעורי ההפרשות מתוך השכר שהייתה הקופה רשאית לקבל עבור תגמולים לשכירים, הם עד 7% מן השכר על ידי העובד, ו- 7.5% על ידי המעביד.

כמו כן, הקופה מקבלת הפקדות של עובדים שכירים לחשבונות של תגמולים לעצמאים, על פי אחת החלופות שאפשר האוצר בהסכם המעבר מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת משנת 2002, ושהמעסיק מפקיד עבורם (לפי בחירתם) עד 7% מרכיבי שכר שנקבעו (שאין בגינם הפרשה לפנסיה).

דמי ניהול

הקופה גובה מעמיתיה דמי ניהול על פי סכום ההוצאות בפועל. השיעור השנתי האפקטיבי של דמי הניהול שהוצגו בדוח הכספי, ביחס ליתרות הנכסים החדשיות נטו הוא 0.81% (אשתקד 0.61%). על פי תקנון הקופה, השיעור המכסימלי של דמי ניהול הוא 2.0% לשנה.

הכנסות החברה מדמי ניהול מן הקופה בשנת 2009 היו בסך של 962 אלפי ₪.

מידע נוסף ראה בביאורים מספר 7 ו-8 בדוחות הכספיים, העוסקים בהוצאות החברה ובהכנסותיה ובאור 14 בדוחות הכספיים של הקופה.

השוואה לענף

קופות הגמל לתגמולים: היקף הנכסים של קופות הגמל לתגמולים עלה בשנת 2009 בשיעור של 31.42%. היקף נכסי הקופה עלה בשיעור של 19.4% באותה תקופה. התשוואה הנומינלית הממוצעת ברוטו שהשיגו הקופות הייתה בשיעור של 29.31%. שובל-קופת גמל ענפית השיגה בשנת 2009 תשוואה נומינלית ברוטו בשיעור של 22.22%. השיעור הממוצע של דמי הניהול בקופות בשנת 2009 היה 0.98%. השיעור השנתי של דמי הניהול שנגבו מהעמיתים בשובל – קופת גמל ענפית בשנת 2009 הוא 0.83% (ראה באור דמי ניהול בדוחות הכספיים של קופת הגמל).

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

מבנה תיק ההשקעות

ראה ביאור 3, נכסים לפי בסיס הצמדה, במאזן הקופה

מבנה ניהול ההשקעות

דירקטוריון החברה קובע את מדיניות הקצאת הנכסים הכוללת. מדיניות זו מביאה בחשבון את דרגות הסיכון שהשקעות הקופה יתבצעו על פיהן. המדיניות האמורה כוללת התייחסות באילו אפיקים להשקיע ומהם השיעורים המינימליים והמכסימליים להשקעה בכל אפיק. ועדת ההשקעות מתווה את מדיניות ההשקעות בפועל במשך השנה במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון, ובהתחשב בפרמטרים מקרו-כלכליים ובתנאי השוק המשתנים. בדיוני ועדת ההשקעות מתקבלות לעיתים גם החלטות בנוגע להשקעות ספציפיות.

תחום ההשקעות מנוהל על ידי מנורה מבטחים שתפקידה לנהל את תיק ההשקעות של הקופה על כל המשתמע מכך, וכן לפעול ליישום כל ההוראות הרגולטוריות החלות על ניהול ההשקעות של הקופה, בכפוף להוראות ועדת השקעות.

מנהל התיק מיישם את מדיניות הדירקטוריון ואת החלטות ועדת ההשקעות, ומשקיעים בניירות ערך ספציפיים על יסוד עבודות וניתוחים כלכליים, ובכפוף למדיניות ולהנחיות האמורות.

מערך האשראי

בחוזר גופים מוסדיים "ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות" (חוזר גופים מוסדיים 2007-9-15) מיום 27.08.07 ובחוזר גופים מוסדיים "העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים - תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית" (חוזר גופים מוסדיים 2007-9-16) מיום 27.08.07, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין התשתית הארגונית והתפעולית הנדרשות לתמיכה בניהול סיכוני אשראי, לרבות קביעת מדיניות ונהלים על ידי הדירקטוריון וועדות ההשקעות, חובת מינוי מנהל מערך אשראי לא סחיר, קביעת פרום חוב, ועקרונות השימוש בכלים מקצועיים להערכת סיכון האשראי הלא סחיר.

מערך האשראי שאומץ ע"י דירקטוריון החברה ומשרת אותה בהתאם לחוזרים האמורים הוא מערך של מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות. מנהל האשראי הלא סחיר הינו מר חיים הויזמן.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

6. עמיתי הקופה

הקופה ענפית ומיועדת לעובדים שהארגון היציג שלהם הינו הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים.

העברת זכויות נטו בשנת 2009 (**)	סכום משיכות בשנת 2009 (באלפי ₪)	סכום הפקדות בשנת 2009 (באלפי ₪)	מספר חשבונות ליום 31/12/09	מספר עמיתים ליום 31/12/09	סוג עמיתים
(4,902)	(3,347)	6,321	4,631	4,256	שכירים
190	(554)	761	317	306	עצמאים
(4,712)	(3,901)	7,082	4,948	(*)	סה"כ

(*) ישנם עמיתים שהם גם שכירים וגם עצמאים.
 (**) סכום בלי סוגריים – העברות נטו אל הקופה, סכום עם סוגריים – העברות נטו מהקופה.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

7. שיווק והפצה

השיווק נערך, בעיקר, במסגרת כנסי איגוד הביזכמיאים ומיקרוביולוגים. על ידי אמצעי התקשורת פורסמו הישגי הקופה ונעשה מאמץ לחזק את הקשר שבין חוזקו של האיגוד המקצועי והיכולת של הקופה לתת תוצאות טובות יותר לעמיתים. בנוסף הקופה מפעילה שני אתרי אינטרנט: אתר למידע כללי על הקופה ואתר למידע אישי לעמיתים.

8. תחרות

בשוק פועלות מאות קופות גמל וקרנות השתלמות. בעקבות חוק קופות גמל הבחירה בקופה נתונה בידי העמית. פעילות שימור העמיתים שביצעה החברה במהלך השנה, והתשואה הטובה שהשיגה הקופה, גרמו לירידה בהיקף ההעברות מהקופה לקופות אחרות.

9. הון אנושי

מידע על חברי הדירקטוריון ראה בדות הדירקטוריון בפרק "פרטים על חברי הדירקטוריון". מנכ"ל החברה הוא יו"ר הסתדרות הביזכמיאים והמיקרוביולוגים. החברה מעסיקה שתי מזכירות.

10. ספקים ונותני שירותים

ראה לעיל, בפרק "מבנה ניהול ההשקעות", לגבי מנהל תיק ההשקעות של הקופה.

בנק יחב מעניק לחברה שירותי תפעול. הבנק פועל בהתאם ובכפוף להוראות כל דין, לפי תקנון הקופה, הוראות החברה, הדירקטוריון והוועדות שלו, המנהל הכללי של החברה ויועציה המקצועיים. הבנק מנהל את חשבונות העמיתים, הקופה והחברה. כמו כן, פועל הבנק על פי הוראות החברה בכל הנוגע למשיכות עמיתים, להעברות עמיתים, לביצוע תשלומים לספקים, לנותני שירותים, ולצדדים שלישיים אחרים.

נכסי הקופה מוחזקים במשמרת בחברת פועלים סהר בע"מ.

הקופה סחרה בניירות ערך (ברוקראז') באמצעות פועלים סהר.

החברה נעזרת ביועצים מקצועיים, וביניהם, יועץ השקעות, יועץ משפטי ומבקר פנים. החברה פנתה למשרד האוצר לבקשה למתן אורכה בת 4 חודשים לעניין מינוי מנהל סיכונים לקופה.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

פירוט העמלות העיקריות המשולמות על ידי הקופה

<u>התעריף</u>	<u>סוג העמלה</u>
0.08%	עמלה בגין קניה ומכירה של מניות בארץ
0.04%	עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בארץ
0.02%	עמלה בגין קניה ומכירה של מק"מ
(**)	עמלה בגין קניה ומכירה של מניות בחו"ל
0.05%	עמלה בגין קניה ומכירה של אג"ח בחו"ל

(**) העמלה בגין עסקאות במניות בחו"ל היא 0.1% משווי העסקה בנוסף לעמלת סוכן זר ועמלת סליקה.

הקופה לא משלמת דמי משמרת.

11. השקעות

כספי העמיתים מושקעים בניירות ערך סחירים ושאינם סחירים לרבות, פקדונות רוב ההשקעות הן בארץ. חלק מההשקעות הן בחו"ל, על מנת להגדיל את הפיזור הגיאוגרפי. מדיניות הקופה היא השגת תשואה אופטימלית תוך התחשבות בסיכונים הכרוכים בהשגת תשואה זו. הקופה מפזרת את השקעתה בנכסים פיננסיים מגוונים. היקף ההשקעה בכל אפיק ועיתוי ההשקעה נבחנים על פי הערכה של ההתפתחויות הכלכליות הצפויות בישראל ובעולם ושל הסיכונים השונים.

12. מימון

ככלל, החברה אינה רשאית ליטול אשראי, לשעבד נכס מנכסיה או לערוב להתחייבות, על פי דין, למעט התחייבויות שנוצרו במהלך עסקים רגיל.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

13. מיסוי

- בשנת המס לא היו לחברה הכנסות חייבות במס על פי פקודת מס הכנסה.
- החברה מגישה לרשות המסים את דוחותיה הכספיים.

14. מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

החברה כפופה לכל דין, לרבות:

- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005.
- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה – 2005.
- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964.
- הוראות הממונה על אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

15. הסכמים מהותיים

החברה התקשרה עם ק.ס.מ. קרן השתלמות לביוכמאים ומיקרוביולגים לצורך העסקה משותפת של מזכירת החברה. החברה מעסיקה את מזכירת החברה נושאת בשליש של עלות ההעסקה, ומקבלת החזר על היתר מק.ס.מ.

לשובל חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (להלן: "שובל") שתי פוליסות ביטוח:

א. ביטוח אחריות נושאי משרה ודירקטורים – חודשה פוליסה שנתית ב 19 למאי 2009 ללא כיסוי רטרואקטיבי. במקביל נרכשה במסגרת הפוליסה שהסתיימה ב 18.5.2009, "תקופת גילוי" בת 12 חודשים כך שלמעשה קיים היום כיסוי רטרואקטיבי (התאריך הרטרואקטיבי הינו 11.02.1996).

ב. ביטוח אחריות מקצועית - נרכשה פוליסה שנתית ב 19 למאי 2009 ללא כיסוי רטרואקטיבי. מאחר והפוליסה הקודמת הסתיימה בתאריך 31.03.2008 לא ניתן היה לרכוש "תקופת גילוי" במקביל לפוליסה החדשה. לפיכך התאריך הרטרואקטיבי כיום הינו 19.05.2009. משמעות הדבר, שאין כיסוי ביטוחי על כל מקרה של תביעה על אירוע בתקופה שלפני ה 19/5/09.

מידע נוסף ראה לעיל בפרק 10 "ספקים ונותני שירותים".

16. הליכים משפטיים

ראה להלן מידע על טיפול משפטי בפיגורי מעסיקים, בביאור 17 – "התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות", בדוחות הכספיים של הקופה.

17. יעדים ואסטרטגיה עסקית

ייעוד החברה הוא ניהול כספי העמיתים במטרה להגיע לרווח מירבי ברמת הסיכון שנבחרה. כל רווחי הקופה מחולקים לעמיתים. הקופה משרתת ציבור עובדים מוגדר (עובדים שהארגון היציג שלהם הינו הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים), שהצטרף לקופה במסגרת הסכמי שכר.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2009

18. דיון בגורמי סיכון

עקב התהליך המובנה של מעבר עמיתים מקופה לקופה אחרת, התרחבות שירותי הייעוץ הפנסיוני בבנקים, ומאמצי שיווק של גופים מוסדיים אחרים, קיימת אפשרות להתגברות של העברת כספים מהקופה לקופות אחרות.

כמו כן, בדומה למשבר העולמי בשנת 2008, הקופה חשופה (כמו כל המשקיעים בעולם) לירידות שערים בשוקי ההון בארץ ובעולם. כמו כן, הקופה חשופה לקשיים ביכולת הפירעון של חברות, אשר אגרות חוב שלהן מוחזקות על ידי הקופה. סיכונים אלו עלולים להשפיע לרעה הן על תשואת הקופה והן על פעילות העמיתים בכל הקשור למשיכות ולהעברות. היציאה מהמשבר העולמי עלולה להשפיע לרעה בעקיפין על הקופה – לדוגמא דרך עליה בשיעור הריבית.

הפקדות לקופה החל מ 1.1.08 מיועדים לקצבה בלבד יכולים להקטין אטרקטיביות המגזר לשכירים ולעצמאים.

הרחבה לגבי הסיכונים ראה בסקירת ההנהלה בדוחות הכספיים של הקופה, פרק ו' – ניהול סיכונים בהשקעות.

הסיכונים לעיל הם סיכונים הקיימים בענף קופות הגמל, וקשה להעריך את מידת השפעתם העתידית על הקופה.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

מאפיינים כלליים של החברה

שובל - חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (להלן "החברה"), עוסקת בניהול שובל - קופת גמל ענפית (להלן "הקופה") בנאמנות. הקופה הוקמה ביום 11 בפברואר 1996 במסגרת הסכמי שכר בסקטור הציבורי להכללת רכיבים לפנסיה. עד ליום 31 במאי 2008 הקופה פעלה כתאגיד. החל מתאריך זה מנוהלת הקופה על ידי החברה.

לחברה, בהתאם להסדר התחיקתי, אין הון עצמי ופעילותה היחידה הינה ניהול הקופה.

- הקופה היא קופת גמל ענפית ומיועדת לעמיתים עובדים שהארגון היציג שלהם הינו הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים. הקופה הינה קופת גמל לא משלמת לקצבה על כספים שהופקדו בה בשל שנת המס 2008 ואילך, וכקופת גמל לתגמולים על כספים שהופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008. בקופה מתנהלים חשבונות לעמיתים שכירים ולעמיתים עצמאיים.
  - הקופה מקבלת מדי חודש הפקדות ממעסיקים ומעובדיהם. סכומי ההפקדות נגזרים ממשכורתו של העמית על פי התנאים והסכמי העבודה עם המעביד. החברה מנהלת את כספי העמיתים ומשקיעה אותם, בכפוף להוראות הדין ולהנחיות הדירקטוריון. כל נכסי הקופה מנוהלים בתיק השקעות אחד, ללא מסלולים. הקופה מחזירה לעמית את כספו (או מעבירה לקופה אחרת) בתוספת הרווחים שנצברו, לפי דרישת העמית ובכפוף להוראות הדין.
- שיעורי ההפרשות מתוך השכר שהייתה הקופה רשאית לקבל עבור תגמולים לשכירים, הם עד 7% מן השכר על ידי העובד, ו - 7.5% על ידי המעביד.
- כמו כן, הקופה מקבלת הפקדות של עובדים שכירים לחשבונות של תגמולים לעצמאים, על פי אחת החלופות שאפשר האוצר בהסכם המעבר מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת משנת 2002, ושהמעסיק מפקיד עבורם (לפי בחירתם) עד 7% מרכיבי שכר שנקבעו (שאין בגינם הפרשה לפנסיה).
- מספר אישור מס הכנסה של הקופה הוא 130. האישור בתוקף עד 31 בדצמבר 2010.
  - תחום ההשקעות מנוהל על ידי מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שתפקידה לנהל את תיק ההשקעות של הקופה על כל המשתמע מכך, וכן לפעול ליישום כל ההוראות הרגולטוריות החלות על ניהול ההשקעות של הקופה, בכפוף להוראות ועדת השקעות.
  - הנכסים נמצאים במשמרת בחברת פועלים סהר בע"מ.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח הדירקטוריון לשנת 2009

מאפיינים כלליים של החברה (המשד)

מידע על בעלי המניות

ראה לעיל בדוח על עסקי התאגיד, סעיף 1- "פעילות התאגיד".

מסמכי היסוד

תקנון החברה שונה, כך שמינוי דירקטורים חיצוניים, יהיה על ידי האסיפה הכללית, ולא על ידי הדירקטוריון כפי שהיה לפני השינוי.

מספרי חשבונות והיקף נכסים

סך היקף המאזן של הקופה לתאריך המאזן הוא 126,903 אלפי ₪.
מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי הקופה בתאריך המאזן הוא 4,948.

מידע כללי על תחום הפעילות

ראה לעיל בדוח על עסקי תאגיד פרק 5- "מידע כללי על תחום הפעילות".

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

ההתפתחויות הכלכליות במשק והשפעתן על מדיניות ההשקעות של הקופה 1. התפתחויות פיננסיות

מדד המחירים לצרכן

בשנת 2009 עלה מדד המחירים בשיעור של 3.9% (המדד בגין דצמבר 2009 לעומת המדד בגין דצמבר 2008). שיעור עליית מדד המחירים לצרכן בשנת 2009 חורג מיעד יציבות המחירים של בנק ישראל (בין 1% ל-3%), ונובע (בין היתר) מהחלטות ממשלה, מעליית מחירי הסחורות בעקבות ההתאוששות הכלכלית, ועליה במחירי הדירות.

הריבית השקלית

בארבעת החודשים הראשונים של שנת 2009 נמשכה מגמת הירידה בריבית (מ-1.75% בינואר ל-0.5% באפריל). הורדה זו נועדה לספק למשק נזילות בעודו מתמודד עם הקיפאון באשראי עקב המשבר העולמי שפרץ ב-2008. החל מחודש ספטמבר, ועם המשך זרימה של נתונים חיוביים לגבי הכלכלה הריאלית והיווצרות לחצים אינפלציוניים, החל מהלך של העלאת ריבית (עד ל-1% בסוף 2009).

מטבע חוץ

שנת 2008 התאפיינה בתנודתיות הדולר לעומת השקל (ירידה של כ-16% במחצית הראשונה ותיקון של כ-17.6% במחצית השנייה – תנודות שהותירו את שער הדולר כמעט ללא שינוי) בהמשך למגמת ההתחזקות שאפיינה את הדולר במחצית השנייה של 2008 עד מאי 2009 התחזק הדולר בכ-9.5%. המשך המגמה השלילית בשוקי ההון בעולם עד מרץ ותופעת ה-FLIGHT TO QUALITY (בריחה לנכסי איכות- נכסים שנחשבים בעלי ביטחון גבוה כגון אג"ח של ממשלת ארה"ב) תרמה להתחזקות הדולר בתקופה זו. החל ממאי, בעקבות התאוששות שוקי המניות בעולם, חיפוש המשקיעים אחר נכסים בעלי פרופיל סיכון גבוה יותר, ותפחת הגירעון האמריקני, - שונתה המגמה והדולר נחלש עד לסוף השנה בשיעור של כ-9.3%. בסיכום שנתי נותר הדולר ללא שינוי משמעותי (היחלשות של 0.71%). במהלך השנה רכש בנק ישראל דולרים בסכומים גבוהים, על מנת לתמוך במשק בישראל ולשפר את מצבו התחרותי בעולם.

תקציב המדינה

הגירעון הממשלתי בישראל הסתכם בשנת 2009 בסך של כ-39.3 מיליארד שקלים, שהם כ-5.1% מהתמ"ג. בתקציב המדינה לשנת 2009 הוגדלה מסגרת הגרעון ל-6% תוצר על מנת לסייע למשק להתמודד עם השלכות המשבר העולמי. הגרעון לשנת 2009 בפועל היה נמוך מהתקציב בגלל השיפור במצב המשק, והעליה בהכנסות המדינה ממסים, מעבר לציפיות עליהן נסמך התקציב, שבאה בעקבותיו.

מאזן התשלומים הלאומי

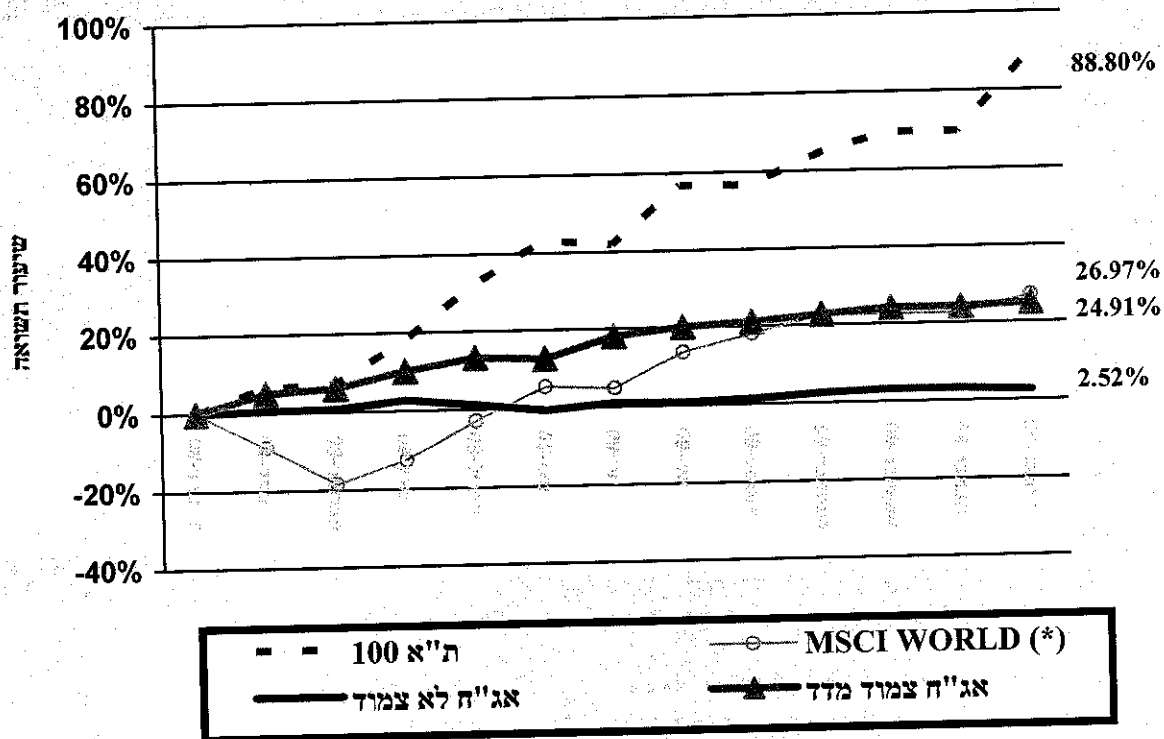
העודף בחשבון השוטף במאזן התשלומים עלה בשנת 2009 ל-7.2 מיליארד דולר (3.7% תוצר) לאחר עודף של 2.1 מיליארד דולר בשנת 2008 (1% תוצר) ו 4.6 מיליארד דולר בשנת 2007 (2.8% תוצר).

הגידול בעודף בחשבון השוטף בשנת 2009 (לעומת שנת 2008) מבטא בעיקר ירידה בגרעון בחשבון הסחורות יחד עם עליה בעודף בחשבון השירותים, שקוזזו חלקית ע"י גידול הגירעון של חשבון ההכנסות וירידה בהעברות השוטפות נטו מחו"ל.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח הדירקטוריון לשנת 2009

2. התפתחויות בשוק ההון

שנת 2009 התאפיינה בתשואות חיוביות במרבית האפיקים. להלן תרשים המציג שינויים במדדים עיקריים בשנת 2009 (לפי הנתונים בסוף כל חודש):

(*) מדד MSCI WORLD, משקף את מדדי המניות בעולם, ומשוקלל בשווי שוק בשווקים.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

שוק המניות

שוק המניות בישראל החל לעלות כבר מתחילת השנה ושוק המניות בארה"ב החל לעלות לקראת סוף הרבעון הראשון. שיעור העלייה בשווקים הגיע לעשרות אחוזים. עליה זו מפצה על חלק משמעותי מהירידות החדות שהיו בשנת 2008.

בין הסיבות להתאוששות ניתן למנות את הגורמים הבאים:

- פעילות משולבת של הממשלות והבנקים המרכזיים בכל העולם לבלימת המשבר, לרבות הורדות ריבית על ידי הבנקים המרכזיים ברחבי העולם לרמות שפל היסטוריות כדי להפשיר את שוק האשראי הבעייתי.
- התשואות הנמוכות, כמעט אפסיות, על אג"ח ממשלתי.
- שיפור כללי באינדיקטורים הכלכליים.

שוק אגרות החוב

מדד אגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלה בשנת 2009 בשיעור של 10.33%, ומדד אגרות החוב הקונצרניות הצמודות למדד עלה בשיעור של 40.2%. מדדי הגילון, השחר והמק"מ עלו בשיעורים של 2.6%, 2.4% ו-1.3% (בהתאמה).

שינוי במדדים

להלן שיעורי השינוי במדדים הנבחרים:

2008	2009	
-46.2%	74.9%	מדד המעו"ף
-1.1%	-0.7%	דולר
-6.4%	2.7%	יורו
9.5%	10.3%	אג"ח צמוד מדד ממשלתי
-16.6%	40.2%	אג"ח צמוד מדד קונצרני
3.7%	2.6%	גילון
12.5%	2.4%	שחר
5.57%	1.3%	מק"מ

גיוס הון במשק

השוק הראשוני נהנה מהשיפור באווירה במהלך השנה. תחילה החברות החזקות יותר גייסו הון, ובהמשך גם חברות בדירוגי השקעה נמוכים יותר. הגיוס נעשה הן בדרך של הנפקת אגרות חוב והן בדרך של הנפקת מניות. התשואה הנמוכה באג"ח הממשלתיות קיזזה חלקית את העלייה בפרמיית הסיכון של החברות.

בשנת 2009 גייס הסקטור הפרטי באמצעות הנפקות של אגרות חוב ומניות סך של כ-35.5 ו-2.2 מיליארד ש"ח בהתאמה. לעומת סך של כ-23.6 ו-3 מיליארד ש"ח בהתאמה, בשנת 2008. האוצר גייס ברוטו סך 68.5 מיליארד ש"ח.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

3. ענף קופות הגמל וקרנות ההשתלמות

היקף הנכסים הכולל של קופות הגמל וקרנות ההשתלמות הסתכם ב - 31 בדצמבר 2009 ב - 280 מיליארד שקל, לעומת 218 מיליארד שקל ב - 31 בדצמבר 2008. העליה בהיקף נכסי קופות הגמל וקרנות ההשתלמות מוסברת בעיקרה בתשואה החיובית, בשיעור ממוצע של 28.6%, שהשיגו קופות הגמל וקרנות ההשתלמות על השקעותיהן במהלך השנה החולפת.

היקף הנכסים של קופות הגמל לתגמולים בסוף שנת 2009 עלה בשיעור של 31.42% לעומת סוף שנת 2008. היקף נכסי הקופה עלה בשיעור של 19.4% באותה תקופה. התשואה הנומינלית הממוצעת ברוטו שהשיגו הקופות היתה תשואה בשיעור של 29.31% לעומת תשואה שלילית בשנת 2008 בשיעור של 16.37%. הקופה השיגה בשנת 2009 תשואה נומינלית ברוטו בשיעור של 22.22% לעומת תשואה שלילית בשנת 2008 בשיעור של 10.62%.

השיעור הממוצע של דמי הניהול בענף קופות הגמל לתגמולים בשנת 2009 היה 0.98%. השיעור השנתי האפקטיבי של דמי הניהול שנגבו מעמיתי הקופה הוא 0.81% (ראה באור 14 דמי ניהול בדוחות הכספיים של קופת הגמל).

4. אירועים לאחר תאריך המאזן

מתאריך הדוחות הכספיים ועד ליום 10/03/10 עלה מדד ת"א 100 בשיעור של 7.37%, מדד איגרות החוב הממשלתיות בבורסה בתל אביב עלה בשיעור של 1.81% ומדד המחירים לצרכן (הידוע) ירד ב- 0.67%. בשער השקל חל תיסוף בשיעור של 0.72% מול שער הדולר וריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי ועומדת על 1.25%.

לגורמים אלו השפעה על שווי אחזקות הקופה ועל החלטות ההשקעה של ועדת ההשקעות, ולפיכך על התשואה.

5. מדיניות ההשקעות של הקופה על רקע ההתפתחויות הכלכליות

שנת 2009 הייתה שנה טובה מאוד בשוק ההון הן באפיק הקונצרני והן באפיק המנייתי. בתחילת השנה היה קשה מאוד לדעת מה צופן לנו העתיד מצב הרוח היה בכי רע והשווקים נעו בעצבנות. כיום כשאנו מסתכלים בסוף שנת 2009 אנו יכולים לתת אנחת רווחה אומנם היו פה מספר רבעונים של מיתון אך הסיבה להתאוששות נבעה בעיקרה מחשיפה נמוכה של הבנקים המקומיים לנכסים רעלים ובלי בועה נדל"נית בנוסף שיעור החיסכון הגבוה שהיווה כרית ביטחון לצריכה מנע מחנק אשראי במשק ויציאה מהירה מהמיתון וחזרה לקצבי צמיחה יפים ביחס לשאר העולם. כיום הסביבה אינה זולה אך בהיעדר אלטרנטיבה של ריבית נמוכה הכסף צפוי להמשיך ולזרום לשוק הפיננסי.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

דוח הדירקטוריון לשנת 2009

5. מדיניות ההשקעות של הקופה על רקע ההתפתחויות הכלכליות (המשך)

סיכום פעילות הקופה

בשנת 2009 רכשה הקופה באפיק המניות 22.4 מיליון ₪. הקניות מתפלגות כך שמניות ספציפיות במדד 25 נקנו בשווי של 11.6 מיליון ₪, בתעודות סל על ת"א 25 נקנה 5 מיליון, תעודות סל על מדד ת"א 600 75 אלף ₪, תעודות סל על מדד ת"א 100 5.5 מיליון ₪ ותעודות סל על מדד הפיננסים כ-3.25 מיליון ₪. מנגד מכרה הקופה אחזקות בתעודות סל 25 בשווי של 3.6 מיליון ₪ שה"כ גדלה ההשקעה באפיק זה ב 19 מיליון ₪. למעשה הגדילה את אחזקותיה באפיק זה בכ- 20.5% הכולל מניות בחו"ל וארץ, נכון לתאריך ה-31.12.2009. החשיפה לאפיק המנייתי הינה 22.9%, באפיק הסולידי הגדלנו את האפיק הצמוד ממשלתי בטווח הבינוני בכ- 3.2 מיליון ₪, ומנגד מכרה הקופה צמודים קצרים בשווי של 5.1 מיליון ₪ נכון לסוף שנת 2009 הקופה מחזיקה בכ- 11.5% מהתיק באג"ח צמוד ממשלתי. באפיק הממשלתי שקלי שחלפה החברה 17 מיליון ₪ באפיק הממשלתי ונכון לסוף שנת 2009 הקופה חשופה לכ- 20% מהממשלתי שקלי. באפיק הקונצרני שקלי הקופה רכשה כ 1 מיליון ₪ ולא מכרה ובכך הגדילה את האחזקה בכ- 1% ל 2.5% מהתיק. באפיק הקונצרני הצמוד הקופה רכשה אג"חים בדירוג גבוהים בשווי של 8 מיליון ₪ מול מכירה של 6 מיליון ₪ לסוף שנה חשופה החברה בכ- 23% לאפיק הקונצרני. באפיק המט"חי נעשו קניות בשווי של 5.5 מיליון ₪ ומכירות בשווי של כ- 1.5 מיליון ₪ והחשיפה לאפיק לסוף שנת 2009 הינה 7.3%.

סוג הפעולה	מניות ואג"ח להמרה	ממשלתיות שקלי	קונצרניות שקלי	אג"ח ממשלתיות צמודות	קונצרניות צמודות	אג"ח חו"ל
קניות	22,400,000 ₪	17,050,000 ₪	900,000 ₪	3,300,000 ₪	8,075,000 ₪	5,500,000 ₪
מכירות	3,680,000 ₪	17,150,000 ₪	0 ₪	5,100,000 ₪	6,050,000 ₪	1,500,000 ₪

מצבה הכספי של הקופה ותוצאות פעילותה

1. להלן טבלה המפרטת את השינויים בהפקדות העמיתים, במשיכותיהם ובהעברותיהם בשנה זו לעומת השנה הקודמת (באלפי ₪):

שיעור השינוי	שנת 2008 (באלפי ₪)	שנת 2009 (באלפי ₪)	
(3.04%)	7,304	7,082	הפקדות
(40.81%)	(6,591)	(3,901)	משיכות (1)
(26.40%)	(6,818)	(5,018)	העברות מהקופה (2)
29.11%	237	306	העברות אל הקופה

(1) ניתן לייחס את הקיטון במשיכות לחתייצבות בשוק ההון וליציאה מהמשבר הכלכלי, אשר גרם למשיכות גבוהות מהרגיל בשנת 2008.
(2) ניתן לייחס את הירידה בהעברות מהקון לקרנות אחרות ליציבות היחסית של תשואת הקופה בהשוואה לקופות אחרות

2. התשואה הנומינלית ברוטו של הקופה בשנה המדווחת היא 22.22% לעומת תשואה שלילית של (10.62%) אשתקד. הרווחים שצברה הקופה בשנת 2009, נבעו בעיקר ממניות ואגרות חוב קונצרניות. ראה נתונים על התנהגות מדדים שונים וכן השוואתם לשנה קודמת, בדוח הדירקטוריון בפרק על "ההתפתחויות בשוק ההון".
מידע נוסף ראה בדוחות הכספיים של הקופה בדוח שיעורי הכנסה בסקירת ההנהלה ב(2).

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

מצבה הכספי של הקופה ותוצאות פעילותה (המשך)

3. יתרות העמיתים ליום המאזן, שזכאים למשיכת כספים, מתוך כלל הנכסים הן בשיעור של 45.7% (להלן - "יחס הניזילות"). בנוסף, עמיתים יכולים להעביר את כספם לקופה אחרת, גם אם אינם יכולים עדיין למשוך אותו כדין. הקופה נוהגת לממן את המשיכות וההעברות מן ההפקדות השוטפות, מתקבולים שוטפים מהשקעות הקופה, ואם צריך ממכירות בבורסה. לצורך שמירה על יכולתה של הקופה לבצע תשלומים בכל עת מתייחסת מדיניות ההשקעות של הקופה, יחד עם שיקולי רווח וסיכון, גם ליחס הניזילות, וכן עוקבת אחר נתוני ההפקדות, המשיכות והעברת הזכויות בפועל. בדרך זו הקופה שומרת על היכולת להתמודד עם שינוי בהתנהגות העמיתים, עם העברת כספים מהקופה ועם משיכות כספים לא צפויות, אם יהיו. מדיניות ההשקעות מבוססת על השקעת חלק מהכספים בהשקעות ניזילות שוטפות (פיקדונות שקליים קצרי טווח) ובאפיקים סחירים, הניתנים למימוש בהתאם לצרכי הניזילות. הקופה מחזיקה 81.5% מנכסיה בנכסים סחירים, במזומנים ובשווי מזומנים. במסגרת מדיניות ההשקעות של הקופה, ומתוך כוונה למקסם את תשואת הקופה תוך סיכון נמוך, ועדת ההשקעות מתאימה את מח"מ הנכסים בהתאם להערכותיה לגבי השינויים הצפויים בשוק ההון, ובהתחשב בניזילות של עמיתי הקופה. הקופה אישרה נוהל להעברת זכויות עמיתים שלא במזומן.

4. מאזן הקופה הסתכם ביום 31 בדצמבר 2009 ב- 126,903 אלפי ש"ח לעומת 106,272 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2008, עליה של 19.4%. הגידול בהיקף המאזן בשנת 2009 נבע מהרווחים באפיקי ההשקעה.

השפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

ראה לעיל בדוח על עסקי התאגיד פרק 4 - "סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה".

ניהול סיכוני שוק

כללי

הטיפול בסיכוני השוק נעשה במשולב עם הטיפול בסיכוי לרווח במסגרת תהליכי קבלת החלטות ההשקעה בקופה. הקופה מחויבת לעמוד בכללי ההשקעה שנקבעו בתקנות מס הכנסה. כללים אלו נועדו, בין היתר, להפחית את סיכוני השוק.

אחראי על ניהול סיכוני שוק

סעיף 10(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) תשס"ה-2005 (להלן "חוק קופות גמל") קובע כי קופת גמל תמנה מנהל סיכונים. ביום 9.8.2009 פרסם אגף שוק ההון את חוזר גמל 2009-2-3 "מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל".

מטרת; החוזר היא מיסוד תשתית בחברה מנהלת; (באמצעות הקמת יחידת ניהול ובקרת סיכונים) להבטחת אלה: (1) ייעוץ אובייקטיבי, מקיף ורציף לדירקטוריון, לועדת ההשקעות, לוועדת האשראי ולהנהלת החברה המנהלת, לגבי כל סיכון מהותי לחסכוניות המנוהלים בכל קופת גמל שבניהול החברה המנהלת, הגלום בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכוניות העמיתים; (2) קיומם של כלים, משאבים ובקורות ראויים לזיהוי סיכוני שוק ואשראי הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכוניות העמיתים בקופות גמל, למדידתם, למעקב אחריהם ולשליטה בהם.

החברה נערכת ליישום החוזר ולמינוי מנהל סיכונים לקראת חודש אפריל 2010. החברה פנתה למשרד האוצר לבקשה למתן אורכה בת 4 חודשים למינוי מנהל סיכונים לקופה.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

תיאור סיכוני שוק

ראה פרק "ניהול סיכונים בהשקעות" בסקירת ההנהלה בדוחות הקופה.

מדיניות ניהול סיכוני שוק

מדיניות ניהול הסיכונים נועדה למצוא את השילוב האופטימלי לדעת החברה בין הקטנת הסיכונים בתיק הנכסים, ובין הגדלת הרווחים ממנו. מדיניות ההשקעות נקבעת על ידי ועדת ההשקעות, בכפוף להקצאת הנכסים האסטרטגית כפי שנקבעה ע"י הדירקטוריון. הקצאת הנכסים האסטרטגית קובעת את שיעורי המינימום והמקסימום להשקעה בכל אפיק ואפיק על בסיס רמת הסיכון הרצויה, נזילות עמיתי הקופה, ופיזור תיק הנכסים. תמהיל ההשקעות נקבע על בסיס התנאים בשוקי הכספים וההון בישראל ובעולם תוך התייחסות להתפתחויות הצפויות בשוקים אלו בטווחי זמן שונים. אחד האלמנטים החשובים במדיניות ניהול הסיכונים הינו פיזור ההשקעות באפיקים השונים. ההשקעות מפוזרות באפיקים השונים החל מרמת שוקי היעד, דרך רמת הענף ועד רמת המנפיק הבודד. בנוסף, פיזור הסיכונים מתבטא בהשקעה בטווחי פדיון שונים. ראה עוד בפרק "ניהול סיכונים בהשקעות" בסקירת ההנהלה בדוחות הקופה וכן להלן פרק "אופן ניהול הקופה" בדוח הדירקטוריון.

השקעה בסוג השקעות חדש טעונה אישור של דירקטוריון הקופה. היקף החשיפה נקבע על ידי ועדת ההשקעות של הקופה, כפוף להחלטות הדירקטוריון. המגבלות הכמותיות על היקף החשיפות משתנות לעיתים על ידי הדירקטוריון וועדת השקעות.

הפיקוח על מדיניות ניהול סיכוני שוק

הטיפול בסיכונים ובסיכויים נעשה במשולב. ראה עוד לעיל בפרק "אחראי על ניהול סיכוני שוק".

דוח בסיסי הצמדה

ראה ביאור 3 בדוחות הכספיים של הקופה.

מידע נוסף על סיכונים

1. ראה מידע על מצב חובות המעסיקים וההתחייבויות התלויות, מעקב החברה עליהם, והסיכון הנוגע לחברה בשל כך, בביאור 17 בדוחות הכספיים של הקופה.
2. ראה מידע על סיכונים, בפרק "ניהול סיכונים בהשקעות" בסקירת ההנהלה בדוחות הכספיים של הקופה.
3. ראה מידע נוסף על נתונים כמותיים המשפיעים על היקף החשיפה, בביאורים 4 - 8 בדוחות הכספיים של הקופה.
4. ראה מידע על סיכון תפעולי, בדוח ההנהלה על אחריותה לדוח השנתי בדוחות הכספיים של הקופה.
5. המידע הקבוע המוגש בישיבות הדירקטוריון וועדת ההשקעות כולל: שינוי במדדי השוק בתקופה שחלפה ממועד הישיבה הקודמת, סקירת פעילות סחיר בנושאי מניות, אשראי סחיר ולא סחיר בארץ ובח"ל. ועדת ההשקעות מקבלת השוואה בין החלטות ההשקעה בישיבה הקודמת ובין הביצוע. כמו כן מדווחת התרומה לתשואת הקופה על פי אפיקי השקעה מפורטים, וכן הקצאת הנכסים האסטרטגית של הקופה והרכב נכסי הקופה בפועל.
6. ככלי בקרה למניעת חריגות מכללי ההשקעה, קיים דוח מחשב המתריע אם ישנה חריגה של הקופה מכללי השקעה שנקבעו בתקנות מס הכנסה.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

מידע נוסף על סיכונים (המשך)

7. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי המנכ"ל ובנק יהב העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ובנק יהב הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

למועד פרסום הדוח הכספי לא התגלו ליקויים במערך הבקרה הפנימית המחייבים מתן גילוי בדוח הכספי.

8. בקרה פנימית על דיווח כספי
במהלך השנה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

9. אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי
אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, פרסם בחודש מאי 2007 חוזר בעניין "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי". החוזר קובע הוראות שמיועדות ליישם את דרישות סעיף 404 של ה- Sox Act (להלן – "סעיף 404"). מכח סעיף 404 פורסמו בארצות הברית הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית, וחוות דעתו של רואה החשבון המבקר לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי. לפי הוראות החוזר, תידרש הנהלת החברה להצהיר על אחריותה לקיומם ולשמירתם של בקורות פנימיות נאותות ונהלים נאותים בנוגע לדיווח הפיננסי וכן למסור את הערכתה לגבי האפקטיביות של בקורות ונהלים אלו. בחוזר נקבעו לוחות זמנים לפיהם יישום הוראת החוזר יהיה החל מהדוחות הכספיים לשנת 2009.

בחודש יוני 2009 פרסם הממונה על שוק ההון את חוזר גופים מוסדיים 9-10-2009 אשר בא להחליף את חוזר גופים מוסדיים 9-9-2007. עיקר השינוי הינו בדחיית מועד היישום להוראה לדוחות הכספיים לשנת 2010.

לצורך יישום SOX 404, החברה תזדקק לחוות דעת על בנק יהב, המכונה SAS 70, הואיל ומערכות המידע העיקריות המשרתות אותה, מתופעלות על ידי הבנק. החברה תידרש לחוות דעת גם מנותני שירותים נוספים כגון: פועלים סהר בע"מ ומנהלי תיק ההשקעות.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח הדירקטוריון לשנת 2009

10. מדד ניהול סיכונים

על פי הוראת אגף שוק ההון, החברה מחשבת ומדווחת מדי חודש, החל מחודש מרץ 2009, את מדד Historical Simulation based Value at Risk - HS-STD (ערך בסיכון על בסיס סימולציה היסטורית) עבור הקופה. המדד יוצר סימולציה היסטורית המחשבת את הסיכון של תיק ההשקעות הנוכחי של הקופה, אילו היה נחשף לאירועים שהתרחשו בשוק בעבר.

כמו כן, אגף שוק ההון כבר מפרסם באינטרנט מדדי סיכון שונים, שהוא מחשב ביחס לכל קופה, לרבות הקופה שהיא נשוא דוח זה.

קנסות שהוטלו על החברה המנהלת:

אגף שוק ההון הטיל בשנת 2010 על החברה המנהלת עיצום כספי בסך 37,500 ₪ הואיל ובשנת 2008 התכנסה ועדת הביקורת של החברה פעם אחת בלבד, בניגוד להוראות. הוגש ערעור לבית משפט השלום בת"א.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח הדירקטוריון לשנת 2009
פרטים על חברי הדירקטוריון

שם ומשפחה	מספר תעודת זהו"ג	שנת לידה	מען	נתינות	השכלה	התעסקות בחמש השנים האחרונות	תאגידים אחרים בהם משמש כדירקטור
משה קרישפיץ, יו"ר	30502306	1939	החוגה 17 רמת השרון 47203	ישראלית	M.Sc. בביזנימיה.	סגן מנהל המכון לכימיה פתולוגית בבית"ח שיבא תל השומר. היום גמלאי.	קרן השתלמות ק.ס.ס.
אשר גולדשלאגר, מנכ"ל	5167252	1953	סמטת נטע 3 ת"א	ישראלית	B.A במדעי החברה	יו"ר הסתדרות הביזנימאים והמיקרוביולוגים	קרן השתלמות ק.ס.ס.
פאולה פישר	26818575	1949	ת.ד. 1668. מבשרת ציון 90805	ישראלית	עובדת מעבדה מוסמכת	עובדת מעבדה מוסמכת באוניברסיטה העברית	-
צורי חסון	55453948	1958	בן גוריון 34, נס ציונה 74036	ישראלית	בוגר הפקולטה לכלכלה וחשבונאות, האוני' העברית, ירושלים. ר"ח.	שירותי בריאות כללית	מכון היהלומים חברת תדיראן-טלקום
פרלן פוקס	27067073	1942	שושנת העמקים 115 מגדל העמק ת.ד. 3346	ישראלית	עובד מעבדה רפואית מוסמך	היום גמלאי	קרן השתלמות ק.ס.ס.
ליר קון	14985592	1933	ראול וולברג 8/3 חיפה 34990	ישראלית	M.A במיקרו ביולוגיה	מנהל יחידה בבקטריולוגיה קלינית בבית"ח רמב"ם. היום גמלאי	-
ניסים קונפורטי (*), דני חאיק	8830184	1929	דרך חברון 55 ירושלים	ישראלית	עובד מעבדה מוסמך	גמלאי	-
מיכאל ארלנגר	42402073	1940	רמב"ם 38 א' רחובות	ישראלית	עובד מעבדה מוסמך	מנהל (דיקן משנה) במכון ויצמן. כיום גמלאי	קרן השתלמות ק.ס.ס.
צבי הרני לרנר	8501082	1940	קפלן 31 ב' פתח-תקווה 49451	ישראלית	M.Sc. בביזנימיה	עובד בפקולטה למדעי החברה אוניברסיטת תל אביב. כיום גמלאי	-
רון שטרן (*)	12278818	1947	רחובות 2, רחובות	ישראלית	PHD אימונולוגיה	מנהל המעבדה הביזנימית במעבדה המרכזית של הכללית	-
שחר תורג'מן	56742455	1960	עלמון, ד.ג. מורח בנימין 90620	ישראלית	M.A	מנהל חברת דירקטור	קופת תגמולים בר.ש משאבי ניהול אי-קן- ארגון ישראלי לילדים נכים
נסים ברדה	22740575	1966	העוגן 16, ראשון לציון	ישראלית	MBA במינהל עסקים	בחושה ארוכה (סא"ל במיל')	תברת בניה-בסר פרויקטים
	54673660	1957	מנור 32, אלפי מנשה	ישראלית	A.B מדעי המדינה MBA מדעי המדינה ובטחון לאומי כלכלה ומינהל עסקים MBA	בשירות קבע עד ה- מרץ 2007 ומאז עובד באורביט אלחוט ובנוסף הוא דירקטור בחברת בסר פרויקטים.	

(*) סיים את תפקידו ב 6/2009

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח הדירקטוריון לשנת 2009

פרטים על חברי הדירקטוריון (המשד)

שם ומשפחה	חברות בוועדות הדירקטוריון	נציג הייצוגי	תאריך התחלת כהונה כדירקטור	התסקיפות עיקריות נוספת	עובד התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין	בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד
משה קרישפיץ			דירקטור משנת 1996 יו"ר משנת 2005	אין	-	-
אשר גולדשלוך	חבר ועדת השקעות		1996	יו"ר הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים	יו"ר הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים	-
פאולה פישר			1/2004	עובדת מעבדה באוניברסיטה העברית	-	-
צורי חסון	יו"ר ועדת השקעות וחבר ועדת ביקורת	כן	9/2006	ר"ח - בעל משרד עצמאי	-	-
פרל פוקס	חבר ועדת השקעות וחבר ועדת ביקורת החל מ-12/2009		1996	עד 09/09 מנהל מעבדה רפואית/ סגן מנהל מעבדות מחוזי	-	-
לור קון			1996	אין	-	-
ניסים קונפורטי	יו"ר ועדת ביקורת - עד 06/2009	כן	1996	אין	-	-
דני חיאק	חבר ועדת ביקורת		סיום כהונה 06/2009	מנהל במכון ויצמן למדע ברחובות	-	-
מיכאל ארלנגר			1/2004	אין	-	-
צבי הרני לרנר	חבר ועדת ביקורת		1/2004	מנהל מעבדה רפואית	-	-
רון שטרן		כן	1/2006	מנהל חברות	-	-
שחר תורגימן	יו"ר ועדת ביקורת החל מ-11/2009	כן	4/2007	מנהל ארוכה (סא"ל במיל)	-	-
נסים ברדה	חבר ועדת השקעות החל מ-11/2009	כן	סיום כהונה 11/2009	בחושה ארוכה (סא"ל במיל)	-	-
			11/2009	סמנכ"ל משאבי אנוש וארגון מנהל קו עסקים בחברת "אורביט אלחוט טכנולוגיות"	-	-

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח הדירקטוריון לשנת 2009

פרטים על חברי הדירקטוריון (המשך)

ישבות ועדת בקורת	ישבות ועדת השקעות (מתוכם 11 סלפוניות)	ישבות דירקטוריון	שם ומשפחה
4	22	8	אשר גולדשלגר
		7	פאולה פישר
		8	משה קרישפין
2	22 (מתוכם 12 סלפוניות)	6	פרלו פוקס
		5	לור קון
1		3	ניסים קונפורטי
7		7	דני חימק
		7	מיכאל ארלנגר
4	23 (מתוכם 11 סלפוניות)	5	צורי חסון
7		7	צבי הנרי לרנר
		2	רון שטרן
4		1	שחר תורג'מן
1	1 (1 סלפונית)	1	נסים ברדה
7	24 (מתוכם 12 סלפוניות)	8	מספר ישיבות שהתקיימו

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח הדירקטוריון לשנת 2009

פרטים על נושאי משרה בכירים בחברה

תאריך התחלת כהונה	ניסיון עסקי בחמש שנים אחרונות	השכלה	בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין	הפקיד בחברה או בבעל עניין	הפקיד בחברה	שנת לידה	ת.ז.	שם ומשפחה
2005	סגן מנהל המכון לכימיה פתולוגית בביה"ח שיבא תל השומר. היום גימלאי.	M.Sc. בביוכימיה.	לא	לא	לא	1939	30502306	משה קרישפיץ
1995	יו"ר הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים	B.A במדעי החיים	לא	המיקרוביולוגים והביוכימאים	מנכ"ל	1953	5167252	אשר גולדשלוגר
2005	עוסק בראיית חשבון ובעל פרקטיקה לביקורת פנים	רואה חשבון BA חשבונאות וכלכלה - MBA מנהל עסקים	לא	לא	מבקר פנים	1944	072608235	עזרא יחודה

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ
דוח הדירקטוריון לשנת 2009

גמול דירקטורים

הדירקטורים של החברה מקבלים גמול עבור השתתפות בישיבות. התשלום ליו"ר דירקטוריון הוא 740 ₪ לישיבה, ולדירקטור אחר 665 ₪ לישיבה.

השכר לדירקטורים (כלול בדמי הניהול) הסתכם בשנת 2009 ב- 97 אלפי ש"ח.

שיפוי דירקטורים

החברה רשאית לשפות נושא משרה על חבות כספית שתוטל עליו לטובת אדם אחר על פי פסק דין בשל פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בחברה.

תנאי שכר

שם מקבל התשלום	תפקידו בחברה	פירוט התשלומים ששולמו בשנת 2009 (באלפי ₪)	פירוט ההתחייבויות לתשלומים שקיבלה על עצמה החברה
1	כרמלי שרון	מזכירת הקופה	26
2	גרון הדר	מזכירת הקופה	22

פירוט מקבלי שכר שלא במישורין מהחברה (לרבות תשלום מתאגיד קשור לחברה).

שם מקבל התשלום (*)	תפקידו בחברה	פירוט התשלומים ששולמו	פירוט ההתחייבויות לתשלומים שקיבלה על עצמה החברה	התאגיד המשלם
1	אשר גולדשלגר	מנכ"ל	-	ההסתדרות הכללית החדשה

(*) בתוקף תפקידו בהסתדרות הכללית החדשה, מקבל משכורת, נלוות והלוואות כמקובל בהסתדרות הכללית החדשה. לא מקבל תשלום נוסף מההסתדרות בגין פעילותו בקופה.

רואה החשבון המבקר

משרד – צ. עצמון ושות'

מען – רח' מקוה ישראל 8 ת"א

שם השותף האחראי- ציון עצמון

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

אופן ניהול הקופה

דירקטוריון החברה התכנס במהלך שנת 2009 8 פעמים. מטעם הדירקטוריון פועלות ועדת השקעות וועדת ביקורת. חברי הוועדות הם חברי הדירקטוריון. ועדות הדירקטוריון נוהגות להגיש דיווח שוטף לדירקטוריון על פעילותן. בישיבות הדירקטוריון והוועדות משתתפים גם בעלי תפקידים אחרים בחברה.

לחברה מבקר פנים. ועדת הביקורת מאשרת את תכנית עבודתו של מבקר הפנים. ועדת הביקורת דנה בממצאיו, במסקנותיו ובהמלצותיו של המבקר.

הדירקטוריון קובע את מדיניות הקצאת הנכסים הכוללת. מדיניות זו מביאה בחשבון (בין היתר) את דרגות הסיכון שהשקעות הקופה יתבצעו על פיהן. המדיניות האמורה מתייחסת לאילו אפיקים להשקיע ומה השיעור המינימלי והמכסימלי להשקעה בכל אפיק. ועדת ההשקעות מתווה את מדיניות ההשקעות בפועל במשך השנה, במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון, ובהתחשב בפרמטרים מקרו-כלכליים ובתנאי השוק המשתנים. בדיוני ועדת ההשקעות מתקבלות לעיתים גם החלטות בנוגע להשקעות ספציפיות.

החברה נעזרת ביועץ השקעות חיצוני. יועץ ההשקעות השתתף באופן פעיל בדיוני ועדת ההשקעות, תרם לגיבוש מדיניות ההשקעות, סייע לקבל החלטות בנוגע להשקעות, שמר על קשר מתמיד עם הנהלת הקופה ועם מנהל התיקים והנחה את מנהל התיקים הן בנוגע לביצוע עסקאות ספציפיות והן בנוגע למדיניות השקעות כוללת. כל הנחיות היועץ נעשו בכפוף למדיניות ההשקעות כפי שקבעו, כאמור, דירקטוריון החברה וועדת ההשקעות. תחום ההשקעות מנוהל על ידי מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שתפקידה לנהל את תיק ההשקעות של הקופה על כל המשתמע מכך, וכן לפעול ליישום כל הוראות הדין החלות על ניהול ההשקעות של הקופה, בכפוף להוראות ועדת השקעות.

מנהל התיקים שומר על קשר שוטף עם יועץ ההשקעות ועם חלק מחברי ועדת ההשקעות כדי לעדכןם וכדי להתייעץ עמם בקשר להחלטות שוטפות בנוגע להשקעות. מנהל התיקים יישם את מדיניות הדירקטוריון ואת החלטות ועדת ההשקעות, והשקיע בניירות ערך ספציפיים על יסוד עבודות וניתוחים כלכליים, ובכפוף למדיניות ולהנחיות האמורות.

הנכסים נמצאים במשמרת בחברת פועלים סהר בע"מ.

בנק יהב מעניק לחברה שירותי תפעול. הבנק פועל בהתאם ובכפוף להוראות כל דין, לפי תקנון הקופה, הוראות החברה, הדירקטוריון והוועדות שלו, המנהל הכללי של החברה ויועציה המקצועיים. הבנק מנהל את חשבונות העמיתים, הקופה והחברה. כמו כן, פועל הבנק על פי הוראות החברה בכל הנוגע למשיכות עמיתים, להעברת עמיתים, לביצוע תשלומים לספקים, לנותני שירותים, ולצדדים שלישיים אחרים.

נציגי מנהל התיקים, נציגי בנק יהב, וגורמים נוספים הפועלים מטעם החברה, מוזמנים להשתתף בישיבות דירקטוריון החברה ובוועדותיו (לפי הצורך). בכל ישיבה של ועדת ההשקעות או של הדירקטוריון מוגשת סקירה כללית על הפעילות שבוצעה מאז כינוס הישיבה הקודמת, כולל דיווח על יישום ההחלטות מאותה ישיבה, וסקירה על מצב שוק ההון בכלל ועל מצב תיק ההשקעות של הקופה בפרט.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

מבקר הפנים

החל משנת 2008, נדרשה החברה, על פי הוראות אגף שוק ההון, להרחיב את מערך הביקורת הפנימית שלה על ידי הוספת שעות ביקורת, עריכת סקר סיכונים בכל תחומי פעילות הקופה, ביסוס תוכנית עבודה רב שנתית, הסדרת פעילות מערך הביקורת הפנימית בנהלי עבודה כתובים ועוד.
החברה מקיימת ביקורת פנימית לאור תוכנית העבודה, שהוגשה לוועדת הביקורת ולדירקטוריון, אשר אושרה על ידם בשנים 2008-2011.
התוכנית הוגשה לאישור האוצר.

ספקים ונותני שירותים

ראה לעיל, דוח על עסקי התאגיד פרק 10 - "ספקים ונותני שירותים".

נוהל השימוש בזכויות הצבעה

נוהל שימוש בזכויות הצבעה בתאגידים המוחזקים ע"י קופת גמל אשר אושר ע"י הקופה מסדיר את מדיניות הקופה בנוגע להשתתפות באסיפות ובלוועד לאופן הצבעה באסיפות. הנוהל כפוף להוראת תקנה 41 ה' 1 לתקנות מס הכנסה ולהוראות הדין, לרבות הפרסומים הבאים, שיצאו בשנת הדוח:

1. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה הכללית), התשס"ט-2009

ביום 8.10.09 נכנסו לתוקפן התקנות אשר מפרטות מקרים בהם חברה מנהלת מחויבת להשתתף באסיפה כללית של תאגיד שהיא בעלת זכות הצבעה בו, את אופן גיבוש המדיניות בדבר הצבעה, ואת הסייגים לחובת הצבעה.

2. חוזר 2009-9-11 בדבר הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון (תחילה מה-1.1.10)

בהמשך לפרסום תקנות בעניין, כמפורט בסעיף 1, פורסם חוזר זה המסדיר את חובת הגוף המוסדי לפרסם את מדיניות ואת אופן הצבעה שלו בפועל בתאגידים בהם הוא בעל זכות הצבעה.

הנוהל קובע קריטריונים לגבי חובת השתתפות באסיפות ולגבי אופן הצבעה. הנוהל מתייחס, ביו היתר, לנושאים הבאים: עסקאות עם בעלי שליטה ועניין, העסקת נושאי משרה ומתן שיפוי וביטוח לנושאי משרה, תיקון תקנון לעניין סעיפים מסוימים, הקצאת אופציות לעובדים שאינם בעלי עניין ואינם נושאי משרה, חלוקת דיבידנד, מינוי דירקטורים פנימיים וחיצוניים ותנאי העסקתם.

הנוהל גם קובע באילו מקרים השתתפות באסיפה והצבעה בה תובא להכרעת הנציגים החיצוניים של ועדת ההשקעות, לדוגמה: צדדים קשורים.

ועדת ההשקעות אישרה שמשדך בן-נפתלי, ארז ושות' יהיה הגוף שייצג את הקופה באסיפות השונות.

הנוהל קובע כי אחת לחודשיים תקבל ועדת ההשקעות את הדיווחים המפורטים להלן: אסיפות אשר בהן השתתפה הקופה - הדיווח יכלול את רשימת האסיפות ודרך הצבעה של הקופה באותן אסיפות. הדיווח יכלול גם את רשימת האסיפות שהחלטה לעניין דרך הצבעה בהן ו/או חובת השתתפות הובאה להכרעת ועדת ההשקעות (כאמור בסעיף לעיל) בתקופה הנסקרת, ובמקרים של הצבעה בניגוד למדיניות הצבעה או להמלצת הגורם המקצועי, לפי העניין, יפורט הסיבות.

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ דוח הדירקטוריון לשנת 2009

נוהל השימוש בזכויות ההצבעה (המשך)

אסיפות אשר בהן לא השתתפה הקופה – הדיווח יכלול את רשימת האסיפות והנימוקים לאי השתתפות בהן.

התייחסות לדיון בנושא הנהלים ועדכונם – הנוהל קובע, כי אחת לשנה תקיים ועדת ההשקעות דיון בנוגע לנהלים ותעדכנם במידת הצורך.

הקופה נדרשת לפרסם דיווחים אלו באתר האינטרנט שלה, בצירוף מדיניות ההצבעה שלה.

הקופה רואה באסיפות הכלליות תחום חשוב שבאמצעותו ניתן לשנות מוסכמות ועיוותים בשוק ההון הישראלי ולקבוע יחסי גומלין הוגנים יותר בין החברות ובין אחזקות המיעוט.

כאמור, בנוהל נקבעו קריטריונים אחידים וברורים לגבי הצבעה במספר רב של נושאים, דבר המאפשר לפעול בשקיפות ובאחידות מול החברות הציבוריות.

אופן ההצבעה תואם גם את מדיניות איכות ממשל תאגידי שאימצה הקופה בהתאם לחזור.

ההשתתפות באסיפות רבות מדי שנה מאפשרת לקופה להעביר את תפישותיה לגבי הנושאים השונים בקרב החברות הציבוריות ולהשפיע, הן על אופן ניסוח סעיפי האסיפות המובאים להצבעה והן על תוצאות האסיפות.

החברה השתתפה במהלך שנת 2009 ב- 20 אסיפות.

נתוני ההשתתפות מתפרסמים באינטרנט.

הליכים משפטיים

ראה מידע על התחייבויות תלויות והטיפול המשפטי בפיגורי מעסיקים, בביאור 17 – "התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות", בדוחות הכספיים של הקופה.

מיסוי

ראה לעיל, דוח על עסקי התאגיד פרק 13 - "מיסוי".

מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

ראה לעיל, דוח על עסקי התאגיד פרק 14 - "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה".

יעדים ואסטרטגיה עסקית

ראה לעיל, דוח על עסקי התאגיד פרק 17 - "יעדים ואסטרטגיה עסקית".

Z. AZMON & CO. צ. עצמון ושות'

רואי-חשבון C.P.A (ISR)

דוח רואה החשבון המבקר לעמיתים של שובל - חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

ביקרנו את המאזן המצורף של שובל חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (להלן - "החברה") לימים 31 בדצמבר 2008 ו- 2009 ואת דוח רווח והפסד לתקופות שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הנם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון) התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו- 2009 ואת תוצאות פעולותיה לתקופות 2008 המסתיימות באותם תאריכים בהתאם לתקני דיווח כספי מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והנחיות האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון, במשרד האוצר אשר נקבעו לגבי חברות ניהול קופות גמל.

ציון עצמון

רואה חשבון

תל אביב,

21.3.2010

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

הצהרת מנכ"ל

אני, גולדשגור אשר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של שובל – חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2009 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות של החברה לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של החברה; וכן-
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע במהלך התקופה המכוסה בדוח, שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גולדשגור אשר, מנכ"ל

21/3/10
תאריך

שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

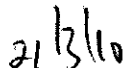
הצהרת בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, מצהיר כי:

1. סקר את הדוח השנתי של שובל – חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2009 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתו, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתו, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות של החברה לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. הבנק ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של החברה; וכך-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע במהלך התקופה המכוסה בדוח, שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכך-
5. הבנק ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריות הבנק או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ
נותן שירותי תפעול

תאריך

שובל - חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

דוחות רווח והפסד
סכומים מדווחים

<u>לתקופה</u>	<u>לשנה</u>		
<u>מיום 1/6/08</u>	<u>שנסתיימה</u>	<u>ביום</u>	<u>באור</u>
<u>ועד</u>	<u>ביום</u>	<u>31/12/09</u>	<u>31/12/08</u>
<u>31/12/08</u>	<u>31/12/09</u>	<u>באור</u>	<u>באור</u>
<u>(מבוקר)</u>	<u>(מבוקר)</u>		
523	962	6	
-----	-----	7	
43	52		
50	97		
85	154		
28	91		
24	-		
29	40		
29	29		
30	45		
25	65		
81	95		
33	110		
25	24		
(4)	-		
-	3		
2	56		
33	54		
-	22		
<u>10</u>	<u>25</u>		
523	962		
-----	-----		
-----	-----		
-----	-----		

הכנסות

דמי ניהול מקופת הגמל

הוצאות

הוצאות שכר ונלוות

דמי גמולים והחזר הוצאות לדירקטורים וחברי ועדות

עמלת ניהול בנק יהב

דמי ניהול תיק השקעות

דמי ניהול בגין השקעה ביחידות קרן ובקרן חוץ

מקצועיות :

ייעוץ השקעות

ביקורת חשבונות

ייעוץ משפטי

שרותים מקצועיים

מבקר פנימי

ביטוחים

ימי עיון והשתלמויות

שירותי מחשב

אגרות

שכר דירה ואחזקת משרד

פרסום ושיווק (*)

דיוור לעמיתים (*)

הוצאות אחרות

סך הוצאות

רווח נקי

(*) בשנה קודמת נכללו הוצאות הדיוור לעמיתים בסעיף פרסום ושיווק.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

חברה לניהול שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ ביאורים לדוחות הכספיים לשנת 2009

ביאור 1 - כללי

א. שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (להלן "החברה") מנהלת את שובל - קופת גמל ענפית (להלן "הקופה").
הקופה הינה קופת גמל ענפית כהגדרתה בחוק קופות הגמל (כמוגדר להלן), ומיועדת לעמיתים עובדים שהארגון היציג שלהם הינו הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים.

ב. הגדרות:

בדוחות כספיים אלה:

1. תקנות מס הכנסה - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תשכ"ד - 1964.
2. צדדים קשורים - כמשמעותם בתקנות מס הכנסה
3. מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
4. אגף שוק ההון - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
5. חוק קופות הגמל - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) - התשס"ה, 2005.

ביאור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית

עיקרי המדיניות החשבונאית, אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים, הינם כדלקמן:

א. כללי

הדוחות נערכו על פי הכללים החשבונאיים המקובלים המחייבים לצורך עריכת דוחות כספיים, ועל פי חוזר גמל מספר 2005-2-20.
החברה אינה פועלת למטרות רווח, והכנסותיה והוצאותיה בפועל נזקפים לחשבונות העמיתים בקופה. לפיכך, הדוחות על תזרים המזומנים והדוח על השינויים בהון עצמי אינם מוסיפים מידע פיננסי בעל משמעות על המצוי בדוחות הכספיים ולא צורפו לדוחות הכספיים.

ב. מטבע הפעילות וההצגה

הדוחות הכספיים מוצגים באלפי שקלים חדשים.

ג. ההכרה בהכנסות והוצאות

הכנסות והוצאות רשומות על בסיס צבירה.

ד. פעולות הקופה ונכסיה

החברה מנהלת בנאמנות לטובת עמיתי הקופה, בתמורה לדמי ניהול, את נכסי הקופה. נכסיה והתחייבויותיה של הקופה מנוהלים, על פי הוראות החוק המתייחסות, בנפרד מנכסי החברה ומהתחייבויותיה, ואין לחברה בעלות עליהם או התחייבות לתשואה לעמיתים. לפיכך, לא נכללו פעולות הקופה ונכסיה בדוחות הכספיים.

ה. אימוץ של תקנים בינלאומיים (IFRS)

אין תיקון מהותי בדוחות הכספיים, שיש לבצעו, על מנת שהדוחות ייחשבו כדוחות שנערכו על פי תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן – תקני IFRS), ולפיכך גם לא הוצגה בביאור התאמה בין דיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS.

חברה לניהול שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים לשנת 2009

באור 3 - נותני שרותים עיקריים

בנק יחב מעניק לחברה ולקופה שירותי תפעול. הבנק פועל בהתאם ובכפוף להוראות כל דין, הוראות החברה, הדירקטוריון והוועדות שלו, המנהל הכללי של החברה ויועציה המקצועיים.

הבנק מנהל את חשבונות העמיתים, הקופה והחברה. כמו כן, פועל הבנק על פי הוראות החברה בכל הנוגע למשיכות עמיתים, לביצוע תשלומים לספקים, לנותני שירותים, ולצדדים שלישיים אחרים.

תחום ההשקעות מנוהל על ידי מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ שתפקידה לנהל את תיק ההשקעות של הקופה על כל המשתמע מכך, וכן לפעול ליישום כל הוראות הדין החלות על ניהול ההשקעות של הקופה, בכפוף להוראות ועדת השקעות. הנכסים נמצאים במשמרת בחברת פועלים סהר בע"מ.

באור 4 – זכאים קופת הגמל

יתרת הזכות נטו של הקופה במאזן החברה נובעת בעיקר מהעברה כספית מן הקופה לחברה, שנועדה לצורך תשלום הוצאות החברה בגין ניהול הקופה, הואיל ולחברה אין מקורות משל עצמה

באור 5 – בעלי עניין

א. נכון ליום 31 בדצמבר 2009 יתרת הקופה בספרי החברה הינה בסך 58 אלפי ₪ בזכות הכנסות החברה מדמי ניהול מהקופה בשנת 2009 היו בסך 962 אלפי ₪.

ב. להלן פירוט הוצאות החברה לבעלי עניין:

לתקופה/שנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

<u>2008 (**)</u>	<u>2009</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
50	97	גמול דירקטורים
33	110	פרמיות ביטוח
<u>25</u>	<u>24</u>	ימי עיון והשתלמויות
<u>108</u>	<u>231</u>	סה"כ

(*) על פי סיכום דיון עם אגף שוק ההון מיום 4/6/2007, מידע על עסקאות ויתרות עם ההסתדרות הכללית החדשה והגופים הקשורים אליה לא הוצג בביאור זה.

(**) החל מיום 1 ביוני 2008, מועד השינוי המבני בחברה.

חברה לניהול שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים לשנת 2009

באור 5 – בעלי עניין (המשך)

ג. להלן פירוט יתרות החברה בגין בעלי עניין:

ליום 31 בדצמבר

<u>2008</u>	<u>2009</u>	
<u>אלפי ש"ח</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
(18)	(39)	גמול דירקטורים לשלם
-	79	פרמיות ביטוח מראש

באור 6 – הון עצמי

החברה פטורה מחובת קיום הון עצמי, על פי הוראות חוק קופות הגמל.

באור 7 – הכנסות מדמי ניהול

הכנסות החברה נובעות מדמי הניהול שהחברה גובה מעמיתי הקופה, לפי סכומן בפועל של הוצאות הניהול השונות.

באור 8 – הוצאות

החברה מנהלת קופת גמל ענפית והיא גובה דמי ניהול לפי הוצאותיה בפועל, ובכפוף לשיעור המירבי על פי הוראות כל דין.

החברה רושמת בספריה הוצאות דמי ניהול על בסיס מזומן. הפרשות להוצאות לשלם ולהוצאות מראש נערכות לצרכי דיווח כספי בלבד, במסגרת הכנת הדוחות הכספיים.

באור 9 – מיסוי

החברה הינה מוסד ללא כוונת רווח, לעניין רשות המסים. בשנת המס לא היו לחברה הכנסות חייבות במס על פי פקודת מס הכנסה. החברה מגישה לרשות המסים את דוחותיה הכספיים.

חברה לניהול שובל-חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים לשנת 2009

באור 10 – מידע נוסף

מידע נוסף לגבי הקופה, ראה בדוחות הכספיים הנפרדים של הקופה.

באור 11 – ארועים לאחר תאריך המאזן

מתאריך הדוחות הכספיים ועד ליום 10/03/10 עלה מדד ת"א 100 בשיעור של 7.37%, מדד איגרות החוב הממשלתיות בבורסה בתל אביב עלה בשיעור של 1.81% ומדד המחירים לצרכן (הידוע) ירד ב- 0.67%. בשער השקל חל תיסוף בשיעור של 0.72% מול שער הדולר וריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי ועומדת על 1.25%.